

Beställarnätverk: Innovation för en klimatneutral anläggningssektor!

Nätverksträff nr 23 - 6 februari 2025

Med stöd från

VINNOVA
Sveriges innovationsmyndighet

 Energimyndigheten

FORMAS

**Infra
Sweden**

BYGGFÖRETAGEN

Agenda

- 13.00 Välkomna och checkin
- 13.10 Status och fortsatt arbete med avsiktsförklaringen
- 13.50 Aida Faiz – Electrification Hub
- 13.55 Paus
- 14.00 Smarta sätt att upphandla för utveckling - Karl Jonasson Collberg,
Exploateringskontoret, Stockholm stad.
- 14.30 Infracwedenprojektet Informationslösningar för cirkularitet – Johan Stenbeck,
Pinestone
- 14.50 Avslutande reflektioner
- 14.55 Kommande träffar
- 15.00 Tack för idag!

Avsiktsförklaring

Utsläppsfria anläggnings- entreprenader

Beställarnätverksträff 250206

Bakgrund och kontext

- Avsiktsförklaringen har utvecklats i samverkan med deltagare i Infracwedens beställarnätverk för en klimatneutral anläggningssektor under hösten 2024.
- Avsiktsförklaringen syftar till att vara tillräckligt tydlig för att sända ett gemensamt budskap till entreprenörsmarknaden att krav/incitament för elektrifiering kommer, så de kan börja investera i utsläppsfria maskiner och tunga fordon.
- Avsiktsförklaringen syftar till att vara tillräckligt luddig för att det inte ska behöva bli diskussioner om detaljer som andel elektrifierat ett visst årtal eller liknande, så att så många som möjligt kan stå bakom den.
- Det behövs tydlighet i vad som menas med utsläppsfritt jämfört med fossilfritt, klimatneutralt eller liknande. Fossilfrihet kan uppnås med förnybara drivmedel som HVO100 vilket ger nästan samma minskning av nettoutsläpp av växthusgaser som utsläppsfritt, förutsatt att man accepterar att biogena koldioxidutsläpp räknas som nettonoll.
- Det behövs en tydlig motivering varför man vill driva denna utveckling trots att det kan innebära initiala merkostnader, men på sikt troligen kostnadsneutralt eller minskade totala kostnader. Motiveringen ska kunna användas för att förankra detta genom beslut i den egna organisationen.
- En genomgång av mål och åtaganden inom Klimatarena Stockholm, Klimatneutrala städer 2030 inom Viable Cities, Klimatledarkommunerna, Bygg- och anläggningsbranschens färdplan för fossilfri konkurrenskraft, samt Fossilfritt Sveriges utprop/debattartikel i Aftonbladet december 2024, har gjorts för att se om avsiktsförklaringen krockar med något eller gör den överflödig. Slutsatsen är att avsiktsförklaringen kompletterar alla dessa initiativ på ett bra sätt och tillför ökad tydlighet med avseende på utsläppsfritt i förhållande till fossilfritt, klimatneutralt etc.

Som beställare av bygg- och anläggningsprojekt ser vi att en övergång till utsläppsfria anläggningsentreprenader, genom elektrifiering av arbetsmaskiner och tunga entreprenadfordon, är nödvändigt för att uppnå Sveriges och våra egna klimatmål. Vi har för avsikt att gemensamt driva på utvecklingen av marknaden för utsläppsfria anläggningsentreprenader med målet att majoriteten av entreprenadarbeten ska utföras utsläppsfritt 2030.

Syften:

- Utöver minskade utsläpp av växthusgaser får vi också många andra viktiga positiva effekter som minskat buller och vibrationer, minskade luftföroreningar och bättre arbetsmiljö.
- Elektrifierade arbetsmaskiner och fordon är mer resurseffektiva och har lägre driftskostnader än konventionella med förbränningsmotorer.
- Både fossil diesel och biodiesel förväntas på sikt bli allt dyrare. Tillgången på biodrivmedel som HVO100 är på sikt osäker då konkurrensen om biomassa kommer öka över tid. Därför ser vi att det redan idag är nödvändigt att göra investeringar och ge incitament till marknaden för att över tid kunna genomföra projekten på bästa sätt.

Verktyg:

Vi kommer att driva på utvecklingen genom att:

- Lära oss tillsammans och utbyta kunskap med andra som gått före.
- Delta i befintliga, eller skapa nya, regionala kluster för samverkan och dialog för effektiv elektrifiering i leverantörskedjan.
- Ge incitament för elektrifiering i upphandlingar av entreprenader på lång sikt genom att agera förutsägbara beställare och sätta upp en tidshorisont för kommande krav på utsläppsfria projekt.
- Redan idag, i vår anbudsutvärdering, efterfråga elektrifierade lösningar och be leverantörer visa hur de arbetar med frågan på kort och lång sikt.
- När elektrifiering är en del i vår upphandling ska vi också förbereda för elektrifiering i planering och projektering av entreprenader så att vi kan minimera merkostnader i övergången till utsläppsfria byggprojekt.

Diskussionsfrågor

- Vilka skriver på?
  - Vilka vill vara med på detta?
  - Vem i organisationen?
- Hur och när skriver man på?
- Hur kommer detta kommuniceras?
- Fortsatt arbete med implementering?
  - Vad är på G?
  - Behövs stöd från InfracSweden?

Vägen framåt

- Ev ytterligare justeringar av avsiktsförklaring
- Fortsatt dialog med Byggherrarna och Fossilfritt Sverige om förankring
- Process och dialoger för påskrift
- Framtagande av plan för kommunikation i olika forum, i dialog med Vinnova och Viable cities bl.a.
- Målsättningen är att komma i mål med detta under våren.

Senaste nytt från Electrification Hub

Aida Faiz

The logo for Infra Sweden is a horizontal bar composed of several geometric shapes in shades of yellow, blue, and green. On the left is a yellow square with a blue circle. To its right are overlapping shapes in blue and green. The text 'Infra Sweden' is centered in a yellow rectangular area. Further right are more overlapping shapes in blue and green, followed by a blue square with a green circle on the far right.

**Infra
Sweden**

Smarta sätt att upphandla för utveckling

Karl Jonasson Collberg, Exploateringskontoret, Stockholm stad.

**Infra
Sweden**

The logo features the text "Infra Sweden" in a bold, sans-serif font, centered within a yellow rectangular area. This area is part of a larger, abstract geometric design composed of various shapes and colors, including yellow, teal, dark blue, and light green.

Informations- lösningar för cirkularitet

Johan Stenbeck, Pinestone

**Infra
Sweden**

Avslutande reflektion

- Vad tar du med dig från dagens möte? Har något hamnat på ta-tag-i listan?

Kommande nätverksträffar

- 1 april 13-15
- 27 maj 13-15
- Förslag på teman
  - Mellankommunalt recirkuleringsprojekt - Sundbyberg
  - Uppföljning av krav

Värd för fysisk träff sept 2025?

- Kl 10-17

Är din organisation inte redan medlem i
InfraSweden? Här kan du bli det!
Infrasweden.nu/om-oss/medlemskap/

The logo for InfraSweden is a horizontal banner with a dark blue background. It features a yellow square on the left containing a blue circle. The text "Infra Sweden" is written in bold, dark blue, sans-serif font on a yellow rectangular background. To the right of the text is a complex geometric pattern of triangles in yellow, blue, and green. On the far right, there is a blue square containing a dark green circle.

**Infra
Sweden**

Infra Sweden